

Ik ben blij dat mijn
moeder dood is

Jennette
McCurdy

Spectrum

Proloog

Is het niet vreemd dat we geliefden die in coma liggen altijd groot nieuws vertellen? Alsof een coma gewoon iets is waarin je verzeild kunt raken als je te lang niets spannends hebt meegemaakt.

Mama ligt op de ic-afdeling in het ziekenhuis. Volgens de arts heeft ze nog achtenveertig uur te leven. Oma, opa en papa bellen vanuit de wachtkamer familieleden en eten snoep uit de automaat. Oma zegt dat ze rustig wordt van pindakoekjes.

Ik sta naast mama's iele, comateuze lichaam met mijn drie oudere broers: Marcus (de georganiseerde van het stel), Dustin (de slimme) en Scott (de gevoelige). Ik veeg haar door viezigheid dichtgeplakte ogen schoon met een doekje en dan steken ze van wal.

'Mama,' Georganiseerd buigt zich voorover en fluistert in mama's oor. 'Ik verhuis binnenkort weer terug naar Californië.'

We leven allemaal een beetje op en kijken vol spanning of ze ineens wakker wordt. Niets. Dan zet Slim een stap naar voren.

'Mama. Eh, mam, Kate en ik gaan trouwen.'

Opnieuw leven we allemaal een beetje op. Nog steeds niets.

Gevoelig stapt naar voren.

'Mammie...'

Ik luister niet naar wat Gevoelig zegt in een poging mama wakker te maken, want ik ben te druk met de voorbereidingen op mijn eigen toespraak.

En dan is het mijn beurt. Ik wacht tot iedereen naar beneden gaat om wat te eten zodat ik alleen ben met haar. Ik schuif de krakende stoel wat dichterbij haar bed en ga zitten. Ik glimlach. Hier komt het grove geschut. Vergeet bruiloften, vergeet verhuizingen. Ik heb iets veel belangrijkers in de aanbieding. Iets wat mama ongetwijfeld het allerbelangrijkste vindt.

‘Mama. Ik ben nu... zo dun. Ik weeg eindelijk nog maar veertig kilo.’

Ik zit op de ic naast mijn stervende moeder en ik ben ervan overtuigd dat ik mijn moeder gegarandeerd wakker kan krijgen door haar te vertellen dat de angst en het verdriet die ik voel sinds mam in het ziekenhuis ligt, hebben gezorgd voor de ultieme anorexia-motivatiecocktail, waardoor ik eindelijk het streefgewicht heb behaald dat mama voor mij voor ogen had. Veertig kilo. Ik weet zo zeker dat dit feit gaat werken dat ik achteroverleun in mijn stoel en opzichtig mijn benen over elkaar sla. Ik wacht tot ze bijkomt. En ik wacht. En ik blijf wachten.

Maar ze komt niet bij. Ze komt nooit meer bij. Ik snap er niets van. Als mijn gewicht niet genoeg is om mama weer wakker te maken, dan gaat niets nog helpen. En als niets meer helpt, dan betekent het dat ze echt doodgaat. En als ze echt doodgaat, wat moet ik dan met mezelf aan? Het is altijd al mijn levensdoel geweest om mama gelukkig te maken, om de persoon te worden in wie ze mij wilde veranderen. Als mama er niet meer is, wie moet ik dan zijn?

Ervoor

1.

Het cadeautje voor mijn neus is ingepakt in kerstpapier, ook al is het eind juni. We hebben veel inpakpapier over van de feestdagen omdat opa twaalf rollen heeft gekocht bij het warenhuis Sam's Club, ook al heeft mama hem wel een miljoen keer gezegd dat het niet eens zo'n goede aanbieding was.

Ik peuter het papier voorzichtig los – ik scheur niet – omdat ik weet dat mama graag van elk cadeautje een stukje papier bewaart: als ik het openscheur is het papier niet meer zo intact als ze graag zou willen. Dustin zegt dat mama een obsessief verzamelaar is, maar ze zegt zelf dat ze gewoon graag herinneringen bewaart. En dus ga ik voorzichtig te werk.

Ik kijk op. Iedereen staart naar me. Oma is erbij, met haar pluizige permanentje en haar wipneus en intense blik: dezelfde intense blik die altijd in haar ogen ligt als ze toekijkt hoe iemand een cadeautje openmaakt. Oma hecht heel veel waarde aan waar de cadeaus gekocht zijn, hoe duur ze waren, of ze in de uitverkoop waren of niet. Dat móét ze allemaal weten.

Opa kijkt ook toe en maakt foto's. Ik vind het vreselijk om op de foto te gaan, maar opa vindt het heerlijk om ze te maken. En een opa die iets leuk vindt, is niet te houden. Zo zegt mama steeds dat hij niet elke avond een enorme kom vanille-ijs moet eten voordat hij naar bed gaat omdat dat slecht is voor zijn toch al zo kwetsbare hart, maar hij luistert niet. Hij blijft vanille-ijs eten en hij blijft foto's maken. Als ik niet zoveel van hem hield, zou ik er haast kwaad om worden.

Papa is er ook, half in slaap zoals altijd. Mama blijft hem maar porren en fluistert dat ze er echt niet van overtuigd is dat zijn schildklier normaal functioneert, waarop papa geïrriteerd zegt dat zijn schildklier het prima doet. Vijf seconden later zit hij alweer te dutten. Zo

gaat het altijd tussen hen. Het is of dit, of schreeuwende ruzie. Ik heb dan liever dit.

Marcus, Dustin en Scottie zijn er ook. Ik hou van hen allemaal, om verschillende redenen. Marcus is heel verantwoordelijk, enorm betrouwbaar. Ergens is dat best logisch aangezien hij praktisch volwassen is – hij is vijftien – maar toch lijkt hij een kracht te hebben die ontbreekt bij veel andere volwassenen om me heen.

Ik hou van Dustin, ook al lijkt hij mij meestal een tikkeltje irritant te vinden. Ik vind het fantastisch dat hij goed is in tekenen en geschiedenis en aardrijkskunde: drie vakken waar ik heel slecht in ben. Ik probeer hem veel complimenten te geven over de dingen waar hij goed in is, maar hij noemt me een slijmbal. Ik weet niet precies wat dat betekent, maar uit de manier waarop hij het zegt, kan ik wel afleiden dat het een belediging is. Toch weet ik vrij zeker dat hij de complimenten stiekem heel fijn vindt.

Ik hou van Scottie omdat hij nostalgisch is. Dat woord heb ik geleerd in het woordenschat-stripboek waaruit mama elke dag voorleest – we krijgen thuisonderwijs – en nu probeer ik het minstens één keer per dag te gebruiken, zodat ik het niet kan vergeten. Het past echt bij Scottie. ‘Een sentimenteel verlangen naar het verleden.’ Dat heeft hij, ook al is hij pas negen en heeft hij nog niet echt een verleden. Scottie huilt aan het einde van de kerst en het einde van verjaardagen en het einde van Halloween en soms aan het einde van een normale dag. Hij huilt omdat hij verdrietig is dat het voorbij is, en hoewel het amper voorbij is, hunkert hij er alweer naar. Hunkeren is nog zo’n woord dat ik heb geleerd van de woordenschat-stripjes.

Mama kijkt ook toe. O, mama. Ze is zo mooi. Ze vindt zelf van niet. Dat is waarschijnlijk de reden dat ze elke dag een uur bezig is met haar haar en make-up, ook al gaat ze alleen maar even naar de supermarkt. Ik snap er niets van. Ze ziet er veel beter uit zonder al die dingen. Natuurlijker. Je kunt haar huid zien. Haar ogen. Haarzelf. Maar ze bedekt het allemaal. Ze smeert vloeibare zelfbruiner op haar gezicht en schraapt met potloden langs haar traanbuisjes en plamuurt allerlei crèmes op haar wangen en bedekt die weer met allemaal poe-

dertjes. Ze toupeert haar haren. Ze draagt schoenen met hakken zodat ze één meter zevenenvijftig lang kan zijn, want volgens haar is één meter vijftig – haar echte lengte – gewoon niet genoeg. Ze heeft het allemaal niet nodig en ik zou willen dat ze het niet zou gebruiken, maar ik kan haar er nog onder zien. En wie ze daaronder is, vind ik nou juist zo mooi.

Mam kijkt naar mij en ik kijk naar haar, zo gaat het altijd. We zijn altijd met elkaar verbonden. Verstrengeld. Samen één. Ze glimlacht naar me op een manier die suggereert dat ik moet opschieten, dus dat doe ik. Ik schiet op en scheur het papier van mijn cadeau.

Ik ben onmiddellijk teleurgesteld, zo niet met afschuw vervuld, als ik zie wat ik heb gekregen voor mijn zesde verjaardag. Oké, ik vind *Ratjetoe* best leuk, maar op deze outfit, bestaande uit een T-shirt en een korte broek, staat Angelica afgebeeld, mijn minst favoriete persoon. Ze is ook nog eens omringd door madeliefjes en ik haat bloemen op kleding. Er zitten ruches om de mouwen en de broekspijpen heen. Als er iets is wat echt absoluut niet bij me past dan zijn het wel ruches.

‘Wat mooi!’ roep ik enthousiast uit. ‘Dit is mijn lievelingscadeau!’

Ik zet mijn beste nepglimlach op. Mama ziet niet dat de glimlach nep is. Ze denkt oprecht dat ik het cadeau geweldig vind. Ze zegt dat ik de kleren moet aantrekken voor mijn feestje terwijl ze mijn pyjama al begint uit te trekken. Terwijl ze mijn kleren uitdoet, voelt het meer alsof ze scheurt dan peutert.

Er zijn twee uur verstreken. Ik sta in mijn Angelica-uniform in Eastgate Park, omringd door mijn vriendjes. Althans, de enige andere mensen in mijn leven die net zou oud zijn als ik. Ze komen allemaal uit mijn kerkklasje. Carly Reitzel is er, met haar zigzag-haarband. Madison Thomer is er ook met haar spraakgebrek, dat ik ook wilde omdat ze zo cool klonk. En Trent Paige is er, hij praat over roze. Dat doet hij vaak, hij heeft het over niets anders, tot grote teleurstelling van de volwassenen om hem heen. (In het begin snapte ik niet waarom ze het zo erg vonden dat Trent van roze hield, maar toen vielen alle stukjes ineens op hun plek. Ze denken dat hij homo is. En wij

zijn mormonen. En om de een of andere reden kun je niet tegelijkertijd homo en mormoon zijn.)

De taart en het ijs worden tevoorschijn getoverd en ik kan mijn lol niet op. Ik wacht al twee hele weken op dit moment, sinds ik voor het eerst besloot wat ik zou wensen. Mijn verjaardagswens is het enige in mijn leven waar ik nu controle over heb. Ik laat deze kans niet zomaar lopen. Ik wil alles eruit halen.

Als een stelletje valse kraaien zingen ze met zijn allen 'Happy Birthday', en Madison en Trent en Carly roepen 'chachacha' na elke zin, zo irritant. Ik weet hoe cool ze het zelf vinden dat ze dat doen, maar ik vind dat het afdoet aan de puurheid van het verjaardagsliedje. Waarom kunnen ze iets moois niet gewoon met rust laten?

Ik kijk mama aan zodat ze weet dat ik om haar geef, dat zij mijn nummer één is. Zij roept geen 'chachacha'. Dat waardeer ik aan haar. Ze glimlacht breeduit naar me, waardoor ze rimpeltjes krijgt rondom haar neus: zo'n glimlach die me het gevoel geeft dat alles goed komt. Ik beantwoord haar glimlach en probeer zo goed mogelijk te genieten van dit moment. De tranen springen me in de ogen.

Mama kreeg voor het eerst de diagnose stadium vier borstkanker toen ik twee jaar oud was. Ik kan me er niet veel van herinneren, alleen wat flarden.

Zo weet ik nog dat mama een grote groen met witte deken voor me had gebreid en zei dat ik die bij me kon houden als zij in het ziekenhuis was. Ik vond het een vreselijk ding, of ik vond de manier waarop ze hem aan me gaf vreselijk of ik vond het gevoel dat ik kreeg toen ze me de deken gaf vreselijk: ik weet niet meer precies wat ik vreselijk vond, maar ik vond in ieder geval iets eraan vreselijk.

Ik zie mezelf over een gazon lopen dat vast bij een ziekenhuis hoorde, mijn hand in die van opa. We zouden paardenbloemen plukken om aan mama te geven, maar in plaats daarvan pakte ik bruin, stekelig, stokachtig onkruid omdat ik dat mooier vond. Mama heeft ze jarenlang in de kast bewaard in een plastic beker waar ooit krijtjes in hadden gezeten. Om de herinnering te bewaren. (Misschien komen Scotts nostalgische neigingen hier wel vandaan?)

Ik zie mezelf op het bobbelige blauwe tapijt zitten in een kamertje in ons kerkgebouw wanneer twee jonge en knappe missionarissen hun handen op mama's kale hoofd leggen om haar te zegenen, terwijl de rest van het gezin op koude opklapstoeltjes in een kringetje in de kamer zit. Een van de missionarissen had de olijfolie ingewijd zodat die heilig zou worden of zo. Hij goot de olie toen uit over mama's hoofd, waardoor het nog meer begon te glanzen. De andere missionaris sprak vervolgens een zegen uit en vroeg of mama langer mocht leven als dat paste in Gods plan. Oma sprong op uit haar stoel en zei: 'Ook als dat niet in zijn plan past, verdomme!' Daarmee verstoorde ze de Heilige Geest en dus moest de missionaris weer helemaal opnieuw beginnen met het gebed.

Ik kan me die tijd amper herinneren, maar dat is ook absoluut niet nodig. Er wordt zo vaak over die gebeurtenissen gesproken bij de familie McCurdy dat je er helemaal niet bij geweest hoefde te zijn om die ervaring voor altijd in je geheugen gegrift te hebben.

Mama vindt het heerlijk om haar kankerverhaal te vertellen: de chemotherapie, de bestralingen, de beenmergtransplantatie, de borstamputatie, de borstimplantatie, dat het stadium vier was, dat ze pas vijfendertig was toen ze ziek werd... Ze vertelt het aan iedere kerkganger, buur of supermarktbezoeker die het wil horen. Hoewel de feiten van het verhaal in- en intriest zijn, kan ik zien dat mama heel trots is op het verhaal. Dat het haar een gevoel van zingeving geeft. Alsof zij, Debra McCurdy, op aarde is gezet om kanker te overleven en dat verhaal aan iedereen te vertellen... minstens vijf tot tien keer.

Mam haalt herinneringen op aan kanker zoals de meeste mensen herinneringen ophalen aan vakanties. Ze laat zelfs wekelijks de video zien die ze heeft gemaakt kort nadat ze haar diagnose kreeg. Elke zondag na de kerkdienst laat ze een van de jongens de videoband opzetten omdat ze zelf niet weet hoe de videorecorder werkt.

'Oké allemaal, sst. Even stil. Laten we kijken en dankbaar zijn dat het nu zo goed gaat met mama,' zegt ze.

Hoewel mam zegt dat we naar dit filmpje kijken zodat we dank-

baar kunnen zijn dat het nu goed met haar gaat, is er iets aan het bekijken van deze video wat voor mijn gevoel niet helemaal klopt. Ik merk dat de jongens zich er heel ongemakkelijk bij voelen, net als ik. Ik denk niet dat wij herinneringen aan onze kale, verdrietige, toen stervende moeder willen herbeleven, maar niemand van ons zegt dat.

De video wordt afgespeeld. Mama zingt slaapliedjes voor haar vier kinderen terwijl we om haar heen op de bank zitten. En net zoals de video die elke keer weer wordt afgespeeld hetzelfde blijft, blijft ook mama's commentaar onveranderd. Elke keer dat we deze video opnieuw bekijken, zegt mama dat het zo zwaar was 'dat Marcus het niet meer aankon'. Dat hij steeds naar de gang moest lopen om zich te herpakken voordat hij weer naar binnen kwam. Ze zegt dit op een manier die ons laat weten dat dit het grootste compliment is. Marcus die van slag is omdat mama terminaal ziek is, is het bewijs dat hij zo'n geweldig mens is. Dan zegt ze dat ik zo'n 'scheetje' was, maar ze spreekt dat woord zo fel uit dat het net zo goed een scheldwoord had kunnen zijn. Ze zegt dat ze niet kan geloven dat ik keihard 'Jingle Bells' bleef zingen terwijl iedereen zo verdrietig was. Ze begrijpt niet dat ik dat niet doorhad. Hoe kon ik zo vrolijk zijn terwijl iedereen overduidelijk intens verdrietig was? Ik was twee.

Mijn leeftijd is geen excuus. Ik voel me enorm schuldig elke keer als we dat filmpje opnieuw bekijken. Waarom wist ik niet beter? Wat was ik toch een domme idioot. Hoe kan het dat ik niet kon aanvoelen wat mama nodig had? Dat we allemaal serieus moesten zijn en extreem zouden moeten lijden onder de situatie, dat we er kapot van moesten zijn. Ze wilde zien dat wij zonder haar niets meer zouden voorstellen.

Ik weet dat de feiten van mama's kankerverhaal – de chemo, de beenmergtransplantatie, de bestraling – allemaal woorden zijn die een hevige, geschokte reactie oproepen bij toehoorders, alsof ze niet kunnen geloven dat mama het zo zwaar heeft gehad. Maar voor mij zijn het gewoon feiten. Ze betekenen niets.

Wat wél iets voor me betekent, is de sfeer thuis bij de familie McCurdy. De beste manier om die te beschrijven is dat, zolang als ik me

kan herinneren, de lucht in het huis voelt als een ingehouden ademtocht. Alsof we allemaal in de wacht staan totdat mama's kanker weer terugkeert. Dankzij de continu opnieuw opgevoerde voorstellingen van mama's eerste strijd met kanker en de regelmatig terugkerende afspraken met artsen hangt er een bedrukte sfeer in huis. Mijn hele leven draait om hoe kwetsbaar dat van mama is.

En ik denk dat ik met mijn verjaardagswens iets kan doen aan die kwetsbaarheid.

Eindelijk is het liedje voorbij. De tijd is aangebroken. Mijn grote moment. Ik sluit mijn ogen en haal diep adem terwijl ik in gedachten een wens doe.

Ik wens dat mama nog een jaar blijft leven.

2.

‘Nog één rijtje klemmetjes en dan zijn we klaar,’ zegt mama. Ze heeft het over de vlinderklemmetjes die ze zorgvuldig in mijn haar aan het spelden is. Ik haat deze haarstijl: de rijtjes strak gewikkeld haar worden op hun plek gehouden met pijnlijke haarklemmetjes die in je schedel prikken. Ik draag liever een petje, maar mama houdt van deze stijl en zegt dat ik er mooi uitzie met mijn haren zo, en dus draag ik vlinderklemmetjes.

‘Oké, mama,’ zeg ik. Ik zwaai met mijn benen terwijl ik op het dek-sel van de wc-bril zit. Dat gezwaai is een mooie toevoeging. Dan lijkt het net echt.

De huistelefoon rinkelt.

‘Verdorie.’ Mama opent de badkamerdeur en leunt zo ver mogelijk naar voren om de telefoon die aan de keukenmuur hangt te pakken. Ze doet dit allemaal zonder de pluk haar waar ze mee bezig is los te laten, zodat mijn lichaam gedwongen met haar mee leunt.

‘Hallo,’ zegt ze in de hoorn. ‘Ja. Ja. WAT?! Negen uur ’s avonds?! Kan het niet eerder? Het zal wel, blijkbaar moeten de kinderen het NOG EEN AVOND zonder hun VADER stellen. Dat is jouw schuld, Mark. Dat is jouw schuld.’

Mama gooit de hoorn erop.

‘Dat was je vader.’

‘Dat dacht ik al.’

‘Die man, Net, niet normaal. Soms wil ik gewoon...’ Ze haalt diep, gespannen adem.

‘Soms wil je gewoon wat?’

‘Nou, ik had ook met een dokter kunnen trouwen, of een advocaat, of een...’

‘Indiaans stamhoofd,’ maak ik de zin voor haar af, want ik ken deze

monoloog van haar al vanbuiten. Ik heb haar ooit gevraagd met welk Indiaans stamhoofd ze een relatie had gehad en ze zei dat ze het niet letterlijk bedoelde, dat het gewoon een uitdrukking was, een manier om te zeggen dat ze vroeger iedereen had kunnen krijgen die ze wilde voordat ze kinderen kreeg, waardoor ze minder aantrekkelijk werd. Ik zei dat dat me speet en zij gaf aan dat het niet erg was: dat ze veel liever mij had dan een vent. Toen zei ze dat ik haar beste vriendin was en gaf ze me een kus op mijn voorhoofd, en – alsof het haar toen pas te binnen schoot – voegde ze eraan toe dat ze wel een paar keer op date was gegaan met een dokter. ‘Hij was lang, had rood haar en financieel gezien had hij zijn zaakjes goed op orde.’

Mam blijft klemmetjes in mijn haar stoppen.

‘En producenten. Filmproducenten, muziekproducenten. Quincy Jones keek eens om toen hij langs me liep op straat. Serieus, Net, ik had niet alleen met die mannen kúnnen trouwen, dat had ik ook moeten dóén. Ik was voorbestemd voor een goed leven. Voor roem en rijkdom. Je weet hoe graag ik actrice wilde worden.’

‘Maar dat mocht niet van oma en opa,’ zeg ik.

‘Maar dat mocht niet van oma en opa, precies.’

Ik weet niet waarom ze dat niet mocht van oma en opa, maar ik vraag er niet naar. Ik weet dat ik bepaalde vragen voor me moet houden: de vragen die te diep op de details ingaan. In plaats daarvan laat ik mama vertellen wat ze wil vertellen terwijl ik nauwlettend luister en het precies zo probeer op te vatten als zij wil.

‘Au!’

‘Sorry, raakte ik je oor?’

‘Ja, het geeft niet.’

‘Het is lastig te zien vanuit deze hoek.’

Mama wrijft over mijn oor. Ik voel me meteen getroost.

‘Weet ik.’

‘Ik wil jou het leven geven dat ik nooit heb gehad, Net. Ik wil jou het leven geven dat ik verdiende. Het leven dat mijn ouders mij niet gunden.’

‘Oké.’ Ik ben gespannen voor wat komen gaat.

‘Ik denk dat je moet gaan acteren. Ik denk dat je een fantastische actrice zou zijn. Blond. Blauwe ogen. Daar zijn ze dol op in die stad.’

‘In welke stad?’

‘Hollywood.’

‘Is Hollywood niet heel ver weg?’

‘Anderhalf uur. Goed, dan moeten we wel over de snelweg en moet ik leren hoe dat moet. Maar dat offer wil ik voor jou best brengen, Net. Want ik ben niet zoals mijn ouders. Ik wil wat het beste voor jou is. Altijd. Dat weet je toch wel?’

‘Ja.’

Mama valt even stil, zoals ze doet voordat ze iets gaat zeggen wat volgens haar deel zal uitmaken van een belangrijk moment. Ze buigt voorover om me in de ogen te kunnen kijken, terwijl ze nog steeds mijn losse haarpluk vasthoudt.

‘Nou, wat vind je ervan? Wil je acteren? Wil je mama’s kleine actrice worden?’

Er is maar één juist antwoord.

3.

Ik voel me er niet klaar voor. Ik ben er niet klaar voor. Het kind voor me stuitert van het podiumtrappetje af op een manier die me verwart. Hij lijkt helemaal niet zenuwachtig. Dit is dagelijkse kost voor hem. Hij pakt een stoel naast de tien andere kinderen die al klaar zijn met hun monologen.

Ik kijk om me heen in de saaie, lege kamer met witte muren en de rij kinderen op de metalen stapelbare stoeltjes. Zenuwachtig frummel ik aan het papier in mijn handen. Ik ben als volgende aan de beurt. Ik ging als laatste in de rij staan zodat ik meer tijd zou hebben om te oefenen, een keuze waar ik nu spijt van heb omdat mijn zenuwen meer tijd hebben gekregen om zich op te bouwen. Ik heb me nog nooit zo gevoeld. Ik ben kotsmisselijk.

‘Ga je gang, Jennette,’ zegt de man met het zwarte staartje en een sikje. De man die mijn lot gaat bepalen.

Ik knik naar hem en stap het podium op. Ik leg het papiertje neer zodat ik mijn handen vrij heb voor de grote gebaren die ik van mama moest gebruiken, en dan begin ik aan mijn monoloog over de gelatinesnoepjes Jell-O Jigglers.

Mijn stem trilt in het begin. Hij klinkt zo luid in mijn hoofd. Ik probeer het geluid te negeren, maar het klinkt steeds harder. Ik lach mijn tanden bloot en hoop dat het Sikje niet opvalt. Eindelijk kom ik aan bij de laatste zin.

‘Want van Jell-O Jigglers begin ik te giechelen!’

Ik giechel na die zin, precies zoals mama me had opgedragen. ‘Hoog en schattig, met rimpeltjes in je neus aan het einde.’ Ik hoop dat het giecheltje een stuk minder ongemakkelijk klinkt dan het voelt.

Sikje schraapt zijn keel: nooit een goed teken. Hij draagt me op

om de monoloog nog een keer te proberen, maar ‘ontspan een beetje, doe net alsof je tegen een vriendinnetje staat te kletsen... O, en laat die handgebaren maar achterwege.’

Ik twijfel. Die handgebaren moest ik maken van mama. Als ik naar de wachtkamer ga en haar vertel dat ik de handgebaren niet heb gemaakt, zal ze teleurgesteld zijn. Maar als ik in de wachtkamer aankom en haar vertel dat ik geen impresario heb, zal haar teleurstelling nog groter zijn.

Ik doe de monoloog zonder de handgebaren en het voelt iets beter, maar ik weet gewoon dat Sikje niet precies heeft gekregen waar hij naar zocht. Ik heb hem teleurgesteld. Ik voel me afschuwelijk.

Na mijn optreden noemt Sikje negen namen op, inclusief die van mij, en zegt hij tegen de andere vijf kinderen dat ze kunnen gaan. Ik heb meteen door dat maar een van die kinderen begrijpt dat ze zojuist is afgewezen. De andere vier stormen de kamer uit alsof ze een ijsje gaan halen. Ik heb medelijden met haar, maar ben blij voor mezelf. Ik ben een Uitverkorene.

Sikje vertelt ons dat Academy Kids ons wil vertegenwoordigen voor figurantenwerk, wat betekent dat we op de achtergrond zullen staan in scènes voor televisieprogramma's en films. Ik zie meteen dat Sikje probeert om slecht nieuws als goed nieuws te verkopen door zijn overdreven enthousiaste toon.

Zodra hij ons laat gaan zodat we het aan onze moeders in de wachtkamer kunnen vertellen, noemt Sikje de namen van drie kinderen en vraagt hun om te blijven. Ik drentel nog even rond en probeer als laatste de ruimte te verlaten, zodat ik kan horen wat er gaat gebeuren met deze drie speciale kinderen, deze drie Nog Meer Uitverkorenen. Sikje vertelt ze dat ze zijn uitgekozen om te worden vertegenwoordigd als ‘bijrolspelers’, dat zijn acteurs met tekst. Ze hebben hun monologen zo goed opgevoerd dat ze niet aan de slag hoeven als menselijke rekwisieten, maar dat ze rollen krijgen als echte, gecertificeerde ACTEURS, die het waard zijn om iets te mogen zeggen.

Ik krijg een ongemakkelijk gevoel vanbinnen: een combinatie van

jaloerie, afwijzing en zelfmedelijden. Waarom ben ik niet goed genoeg om tekst te hebben?

Ik ga naar de wachtkamer en ren naar mama toe die voor de vierde keer deze week haar huishoudboekje op orde probeert te krijgen. Ik vertel haar dat ik ben uitgekozen als figurant en ze lijkt oprecht blij te zijn. Ik weet dat dit alleen maar komt doordat ze niet weet dat er een hogere rang is waarvoor ik gekozen had kunnen worden. Ik ben bang dat ze daarachter zal komen.

Mama vult het papierwerk van het agentschap in. Ze wijst met haar pen naar de stippellijn waar ik mijn handtekening op moet zetten, naast een stippellijn waar zij die van haar al heeft neergezet: zij moet ook tekenen aangezien ze mijn ouder is.

‘Waar tekenen we voor?’

‘In het contract staat alleen dat de impresario twintig procent krijgt en wij tachtig. Vijftien procent van die tachtig procent gaat naar een zogeheten Coogan-rekening, daar kun je bij zodra je achttien bent. De meeste ouders geven hun kinderen niet meer geld dan dat. Maar jij hebt mazzel. Mama gaat je geld niet gebruiken: alleen mijn salaris en het hoognodige.’

‘Wat is het hoognodige?’

‘Waarom stel jij ineens zoveel vragen? Vertrouw je me soms niet?’

Ik teken maar snel.

Sikje gaat iedere ouder langs om feedback te geven. Hij komt eerst naar mama toe en vertelt haar dat ik de potentie heb om hoofdrollen te kunnen doen.

‘Potentie?’ vraagt mama kritisch.

‘Ja, zeker aangezien ze nog maar zes jaar oud is, ze is er dus al vroeg bij.’

‘Maar hoezo potentie? Waarom kan ze nu geen hoofdrollen spelen?’

‘Nou, ik kon tijdens haar monoloog merken dat ze erg zenuwachtig was. Ze komt nogal verlegen over.’

‘Dat is ze ook, maar daar werkt ze al aan. Dat krijgt ze wel weg.’

Sikje krabt over zijn arm waar een tatoeage van een boom op prijkt.

Hij haalt diep adem, alsof hij iets gaat zeggen wat hij eigenlijk heel spannend vindt.

‘Als Jennette een goede carrière wil, is het heel belangrijk dat zij zélf wil acteren,’ zegt hij.

‘O, ze wil niets liever,’ zegt mama, terwijl ze haar handtekening op de stippellijn op de volgende pagina zet.

Máma wil niets liever, ik wel. Deze dag was stressvol en onaangenaam, en als ik het voor het zeggen had, zou ik nooit meer zoiets als dit doen. Maar aan de andere kant wil ik wat mama wil en heeft ze dus op een bepaalde manier wel gelijk.

Sikje glimlacht naar me op een manier die ik niet begrijp, maar wel zou willen begrijpen. Ik vind het vreselijk als volwassenen op een bepaalde manier naar me kijken of geluiden maken die ik niet begrijp. Het is frustrerend. Het geeft me het gevoel dat ik iets mis.

‘Succes,’ zegt hij tegen me, met een bepaalde zwaarte in zijn stem. En dan loopt hij weg.

4.

Het is drie uur’s nachts op de vrijdag nadat we tekenden bij Academy Kids. Mama maakte me wakker voor mijn eerste dag figurantenwerk voor het tv-programma *The X Files*. Ik hoef er pas om vijf uur’s ochtends te zijn, maar omdat mama het doodeng vindt om voor het eerst over de snelweg te rijden, wil ze ruim op tijd vertrekken.

‘Lief van mij, hè? Dat ik me voor jou over mijn angst heen zet,’ zegt mama, terwijl we in onze Ford Windstar-busje uit 1999 kruipen.

We komen een uur te vroeg aan bij de studio’s van 20th Century Fox en dus lopen we een tijdje in het donker rond. Als we langs de enorme muurschildering lopen van Luke Skywalker versus Darth Vader op een van de studio’s slaakt mama een gillette van geluk. Ze pakt haar wegwerpcamera en maakt een foto van me terwijl ik voor de schildering sta. Ik voel me niet op mijn gemak, alsof we hier niet thuishoren.

Om kwart voor vijf’s ochtends vindt mama dat het praktisch tijd is en dus melden we ons net voorbij de studio bij een kleine, kale productieassistent. Hij zegt dat we vroeg zijn, maar dat we wat te eten en te drinken kunnen halen in de figurantenkantine voordat het tijd is om naar de set te gaan.

De figurantenkantine is een coole plek. Het is een tent aan de rand van de studio en overal staat eten. Cornflakes en snoep en kannen koffie en sinaasappelsap en zilveren dienbladen met ontbijt: pannenkoeken, wafels, geklutste eieren en bacon.

‘En het is gratis,’ zegt mama enthousiast, terwijl ze verschillende muffins en croissants in servetjes wikkelt en in haar veel te grote Payless-tas stopt, zodat ze die later aan mijn broers kan geven. Er liggen een paar eieren op een rekje. Volgens mama zijn het hardgekookte eieren. Ik pak er een om te proberen. Mama leert me hoe ik het ei